

اولویت تحقیقاتی

سلامت و رفاه گروه های آسیب پذیر (معلولین، معتادان، ساکنین حاشیه شهر و...)

Health and Social Welfare of Vulnerable Population

تاکید سیاست های کلی سلامت و برنامه های بالادستی و در همچنین شرایط ناپایدار محیطی؛ سلامت و رفاه گروه های آسیب پذیر (سالمندان، معلولین، معتادان، ساکنین حاشیه شهر ...) را بعنوان یک حیطه پژوهشی مهم برای مرکز تحقیقات مطرح نمود. شواهد مربوط به نسبت های بالای گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین و خانوار های تحت پوشش نهاد های حمایتی در منطقه نیز باعث شد تا پرداختن به موضوعات تحقیقاتی سلامت و رفاه اجتماعی گروه های جمعیتی آسیب پذیر بعنوان اولویت نخست حیطه های پژوهشی مرکز تحقیقات در راستای رسیدن به عدالت اجتماعی انتخاب شود.

دانشگاه علوم پزشکی گناباد
مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه :

1. بررسی اپیدمیولوژی و میزان مصرف مواد مخدر در جمعیت تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی گناباد
2. رفاه اجتماعی و حمایت های اجتماعی گروه های آسیب پذیر
3. وضعیت سلامت و مشکلات اجتماعی مناطق حاشیه شهر گناباد و بجستان
4. ابعاد سلامت معلولین و مدجویان شهرستان های گناباد و بجستان
5. بررسی وضعیت طلاق و ارایه راهکار در منطقه
6. آسیب های اجتماعی کودکان و نوجوانان
7. حمایت طلبی در برنامه های سلامت گروه های آسیب پذیر
8. تعیین ویژگی های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و سلامت سالمندان

برخی عناوین (Title) انجام شده/در حال اجرا در مرکز تحقیقات :

- اثر بخشی گروه درمانی شناختی در کاهش خلق منفی افراد بهبود یافته از اعتیاد جامعه NA شهر گناباد
- بررسی تأثیر برنامه آموزش بهداشت خواب مبتنی بر پیگیری تلفنی (تله نرسینگ) بر کیفیت خواب سالمندان
- طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه (CBR) معلولین شهرستان گناباد با همکاری اداره بهزیستی

اولویت شماره 2

سواد سلامت و رفتار های ارتقا دهنده سلامت

Health Literacy and Health Promoting Behaviors

با توجه به نسبت بالای بیماریهای مزمن و در عین حال بیماری های نوپدید مانند کووید-19 در منطقه تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی گناباد و در سطح کشور، تلاش مرکز تحقیقات برای انجام پژوهش های مرتبط با سواد سلامت و رفتار های ارتقا دهنده سلامت می تواند تسهیلگر پیشگیری و درمان و کاهش عوارض و ناتوانی های بیماری ها و ناخوشی های جامعه باشد.

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه :

1. ارتقای سواد سلامت برای کاهش آسیب های اجتماعی
2. آگاهی سالمندان و میانسالان از بیماری های مزمن و کنترل آن
3. بررسی وضعیت خود مراقبتی و خودمدیریتی بیماران مزمن و موانع و تسهیلگر های آن در جمعیت منطقه گناباد و نیشابور
4. بکارگیری فناوری های نوین و سلامت دیجیتال برای ارتقای سواد سلامت
5. ارتقای سلامت در خصوص بیماری ها نوپدید: ایدز و STD و ...
6. مداخلات هزینه-اثربخش آموزش خود مراقبتی به گروه های هدف
7. تحلیل سیاست های سواد سلامت کشور و حمایت طلبی
8. تعیین کننده های تبعیت از رژیم های غذایی و دارویی و پروتکل ها

دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

برخی عناوین (Title) انجام شده/در حال اجرا در مرکز تحقیقات :

- اثربخشی مداخلات خود مدیریتی مبتنی بر درمان شناختی رفتار گروهی بر سبک زندگی، کیفیت زندگی و شاخص های سندرم متابولیک در بزرگسالان مبتلا به سندرم متابولیک (کد طرح:)
- شناخت باورهای مهم و برجسته عابرین پیاده در خصوص عبور نایمن از خیابان: یک مطالعه کیفی
- بررسی میزان سواد سلامت و پیش بینی آن از طریق ادراک از مولفه های برنامه درسی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان رشته پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی گناباد

اولویت شماره 3

سیستم های پیچیده و تاب آوری اقتصادی-اجتماعی و اکولوژیکی

Complex Systems and Socioeconomic and ecological Resilience

با توجه به پاندمی کرونا و تغییرات اقلیم و تکرار دوره های خشکسالی در منطقه و کشور، احتمال تکرار همه گیری ها، زلزله خیز بودن منطقه و تاثیرات ناپایداری های اقتصادی بر ابعاد مختلف توسعه اجتماعی و سلامت مردم منطقه، پرداختن به تاب آوری اجتماعی و سلامت و اکولوژیکی برای تعدیل اثرات این ناپایداری ها بر سلامت و زندگی مردم و زیرساخت های کشور مفید خواهد بود.

دانشگاه علوم پزشکی گناباد
مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه :

1. اجرای مطالعات مشارکتی مبتنی بر جامعه برای افزایش تاب آوری
2. تاب آوری فردی و اجتماعی در بیماری های مزمن و آسیب های اجتماعی
3. تاب آوری سازمانی مراکز ارائه خدمات سلامت در مواجهه با همه گیری ها و بحران ها
4. اثربخشی آموزش های تاب آوری بر سلامت روان و سلامت اجتماعی
5. بررسی تاب آوری مناطق حاشیه شهر شهرستان گناباد و بجستان
6. اثربخشی آموزش های تاب آوری بر کیفیت از زندگی
7. تاب آوری مشاغل و اصناف در برابر بحران ها اقلیمی، همه گیری ها و...
8. تاب آوری خانواده های متوفیان کرونا

برخی عناوین (Title) انجام شده/در حال اجرا در مرکز تحقیقات :

تجربه تاب آوری مردم شهرک توحید شهرستان گناباد در مواجهه با کووید-19: یک مطالعه کیفی

تاب آوری سازمانی مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی علامه بهلول گنابادی

اولویت شماره 4

توسعه و سلامت روستائیان

Rural Health and Development

زندگی روستائیان در منطقه تحت پوشش علوم پزشکی گناباد ویژگی های منحصر به فردی دارد. نسبت بالای مهاجرت از روستا، نسبت بالای سالمندی در روستا، نسبت بالای معلولین در روستاهای گناباد، نسبت بالای خانوار های تحت پوشش نهاد های حمایتی و نسبت بالای بیماریهای مزمن مانند فشار خون و دیابت در روستا ها، بیانگر ضرورت پرداخت به توسعه اجتماعی و سلامت روستائیان این منطقه دارد. این مرکز تحقیقات تلاش می کند با بسیج ظرفیت های تحقیقاتی و اجرایی به رصد شاخص های سلامت و ابعاد توسعه اقتصادی-اجتماعی مناطق روستایی بپردازد و از این مسیر شواهد عینی برای برنامه ریزی های اجتماعی و بهداشتی فراهم گردد.

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه :

1. بررسی نیاز های سلامت و نیاز های اجتماعی جمعیت های روستایی
2. تحلیل شاخص های سلامت جمعیت روستایی و شهری
3. اپیدمیولوژی بیماری های غیر واگیر در جمعیت روستایی گناباد و بجنستان
4. فرصت های اشتغال در روستاهای شهرستان گناباد و بجنستان
5. راهکار های ارتقای سلامت سالمندان روستایی
6. مداخلات توانبخشی مبتنی بر جامعه (CBR) معلولین روستایی
7. دیابت، بیماری های قلبی عروقی، فشارخون و عوامل مرتبط

دانشگاه علوم پزشکی گناباد
مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

برخی عناوین (Title) انجام شده/در حال اجرا در مرکز تحقیقات :

ارزیابی سریع وضعیت توسعه اجتماعی و سلامت در شهرستان گناباد

سلامت و بهزیستی خانواده

Family Health and Wellbeing

بر اساس دیدگاه گروه راهبردی تعیین اولویت های مرکز تحقیقات؛ ارتقای سلامت و بهزیستی خانواده مهمترین حیطه برای پیشگیری از آسیب های اجتماعی، بهبود نرخ جایگزینی جمعیت در منطقه و کاهش مشکلات روانشناختی است. بر این اساس سلامت و بهزیستی خانواده بعنوان اولویت پنجم مرکز تحقیقات انتخاب شد

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه:

1. رفتار و باور ها و فرهنگ سلامت
2. عوامل مرتبط با بارداری و زایمان ایمن
3. شیوع ناباروری، مشاوره های فرزندآوری، سقط القایی و غیر القایی، الگوی فرزندآوری، بارداری های ناخواسته و ...
4. شبکه های مجازی و تاثیر آن بر خانواده
5. بررسی وضعیت رضایت مندی از زندگی زناشویی دوره های مختلف زندگی
6. مهارت های ارتباطی در خانواده
7. شیوع تک فرزندی و پیامد های آن
8. چاقی و اضافه وزن در کودکان و عوامل اجتماعی موثر بر آن
9. استانداردهای شیردهی و تغذیه نوزادان
10. کودک آزاری و همسرآزاری و راهکارهای پیشگیری

دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

... های ناخواسته و ...

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

برخی عناوین (Title) انجام شده/در حال اجرا در مرکز تحقیقات:

بررسی وضعیت ناباروری و عوامل مرتبط با آن در شهرستان گناباد

روان سنجی پرسشنامه اضطراب سلامتی جنینی در زنان ایرانی

اولویت شماره 6

پیشرفت اقتصادی دانش بنیان و سلامت محور

Knowledge and Health Based Economic Progress

در راستای درک شرایط تثبیت اقتصاد دانش بنیان در منطقه و بهبود استاندارد های سلامت زیرساخت های توسعه؛ برای تقویت محیط کسب و کار و کاهش فقر و در ارتقای سلامت شهروندان؛ حیطه "پیشرفت اقتصادی دانش بنیان و سلامت محور" بعنوان ششمین اولویت مرکز تحقیقات انتخاب شد. فعالیت در این حیطه می تواند، نقش مرکز تحقیقات در شناخت عرصه های بالقوه برای توسعه منطقه و بسیج نهادها و کارگزاران مرتبط در توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت منطقه و پیشگیری از مهاجرت نخبگان و بهبود وضعیت اشتغال و معیشت منطقه را تجلی بخشد.

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه:

1. شناخت و معرفی فرصت های بالقوه اشتغال در منطقه
2. زمینه یابی استقرار ابعاد شهر دوستدار سالمند برای شهرستان گناباد و بجزستان
3. برنامه شهر سالم و محله سالم
4. چالش ها و راهکار های توسعه مناطق محروم منطقه
5. کارآفرینی و مسئولیت پذیری مراکز آموزش عالی شهرستان گناباد
6. راهکار های جلب مشارکت نخبگان بومی خارج از شهرستان
7. گردشگری سلامت در گناباد و بجزستان
8. تحلیل نابرابری ها و تعارضات اجتماعی در منطقه
9. مدیریت استفاده از پساب فاضلاب بیمارستان در توسعه و بهینه سازی فضای سبز

مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت
Social Development & Health Promotion
Research Center

دانشگاه علوم پزشکی گناباد
مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

برخی عناوین (Title) انجام شده/در حال اجرا در مرکز تحقیقات:

تدوین برنامه کارآفرینی و مسئولیت پذیری مراکز آموزش عالی شهرستان گناباد
بررسی میزان مطابقت تجهیزات بازی کودکان در پارکهای عمومی شهر گناباد از نظر ایمنی با استانداردهای ملی

سلامت عمومی و مراقبت های بهداشتی

Public Health and Health Care

به منظور بهبود وضعیت بهداشتی جامعه، ارتقاء شاخص های بهداشتی و کمک به کاهش هزینه های سلامت در سطح فردی و اجتماعی، ارتقاء وضعیت عدالت در سلامت و ارتقاء سلامت شهروندان، "سلامت عمومی و مراقبت های بهداشتی" به عنوان یکی از مهمترین اولویت های مرکز انتخاب گردید.

موضوعات (Topic) پیشنهادی در این حیطه:

1. بررسی باورها، کمبودها و مشکلات شایع تغذیه ای و مداخلات مرتبط
2. داروهای گیاهی و استفاده از آنها در اختلالات مختلف
3. سلامت دهان و دندان
4. بیماری ها و مشکلات شایع ژنتیکی
5. بررسی شیوع مصرف الکل، مصرف مواد مخدر و دخانیات در شهرستان گناباد و بجستان
6. بررسی شیوع خودکشی و عوامل خطر مرتبط
7. نیازسنجی آموزشی کارکنان حوزه های بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی گناباد
8. سبک زندگی دانشجویی و موضوعات مرتبط
9. سلامت دانش آموزان، مشکلات شایع دوران بلوغ و شیوه زندگی سالم در سنین مدرسه

مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت
Social Development & Health Promotion
Research Center

دانشگاه علوم پزشکی گناباد
مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

فراخوان طرح های تحقیقاتی مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

اعضای کمیته راهبردی تعیین اولویت های تحقیقاتی مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت (1401-1402)

- دکتر مجید نخعی - رییس مرکز تحقیقات و رییس کمیته
- دکتر علی محمد مختاری - معاون پژوهشی مرکز تحقیقات
- دکتر تکتم پیکانی - استادیار پژوهشی مرکز تحقیقات
- وجیهه آرمان مهر - پژوهشگر مرکز تحقیقات
- دکتر رضا اسماعیلی - استادیار اقتصاد سلامت
- دکتر عبدالجواد خواجهی - استادیار مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی
- دکتر مهدی مشکی - استاد آموزش بهداشت
- مسعود خنده رو - پژوهشگر مرکز تحقیقات

با تشکر از حمایت

- دکتر رضا احمدی - رییس دانشگاه علوم پزشکی گناباد
- دکتر لیلا صادق مقدم - معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گناباد

دانشگاه علوم پزشکی گناباد
مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

051-57229025

sdhprc@gmu.ac.ir

www.sdhprc.gmu.ac.ir

و سپاس از همه عزیزانی که با ارایه اطلاعات و نظرات ارزشمند، ما را در تعیین اولویت های مرکز تحقیقات یاری نمودند.

طراحی و تنظیم:

دکتر مجید نخعی

m.nakhae@gmail.com